

Mitä jokaisen pitää tietää EU:n tietosuoja-asetuksesta

IAB Finland ry:n tietosuojaseminaari

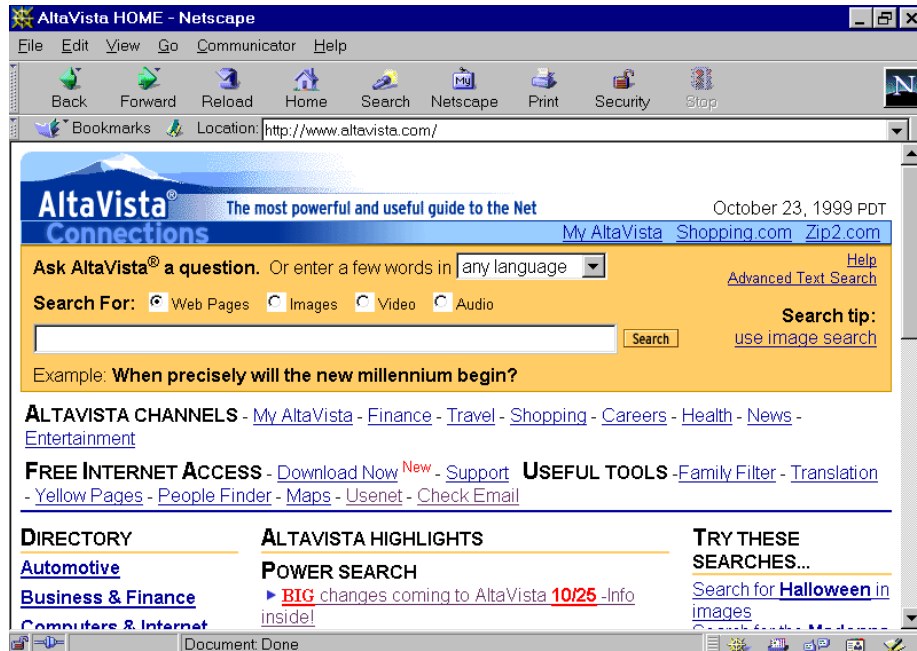
14.4.2016

Laura Teirikko

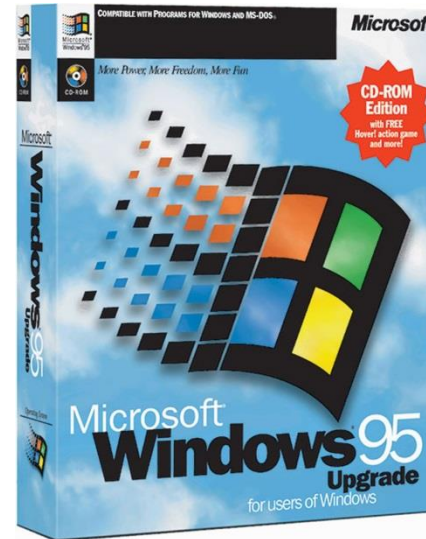
*Lakimies, Eversheds
Asianajotoimisto Oy*

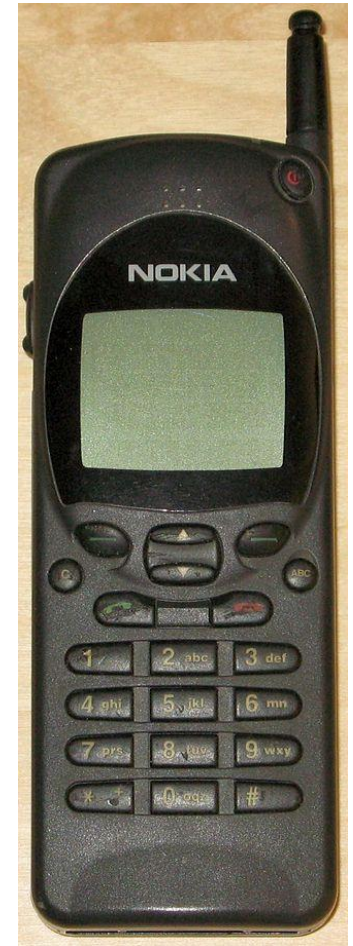
V. 1995 HENKILÖTIETODIREKTIIVI

(Kuvassa: <https://en.wikipedia.org/wiki/File:Altavista-1999.png>)

Kuvassa: <http://www.theverge.com/2015/8/24/9197529/windows-95-is-20-years-old-today>

(https://fi.wikipedia.org/wiki/Luettelo_Nokian_tuotteista#/media/File:Nokia_2110i.jpg)

"Mikä tietosuoja-asetus ja milloin?"

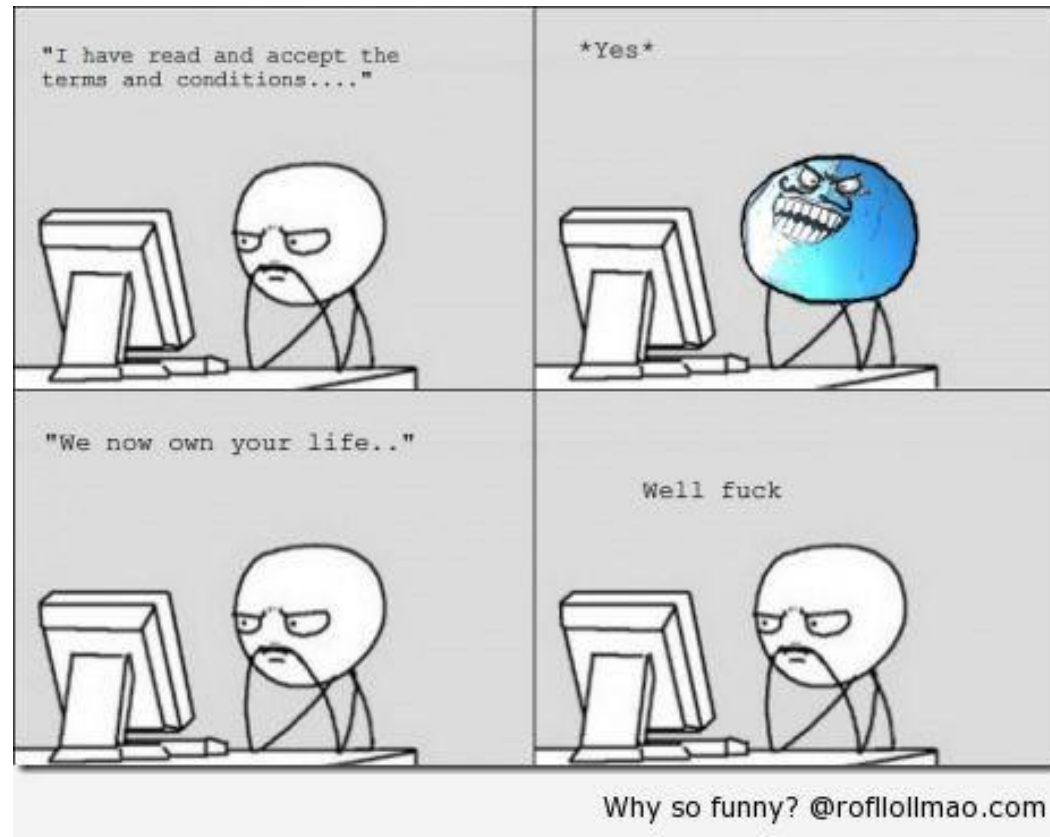
- **Asetustasoinen säädös, jotka voimassa saman sisältöisenä koko EU:n alueella**

Korvaa henkilötiedodirektiivin (1995)

- **Ei maakohtaista sääntelyä tai voimaansaattamista**
- **Hyväksytään virallisesti kevään 2016 aikana**
- **Siirtymäaika -> voimaantulo kevät 2018**

"Miksi"?

- Yksilön tietosuojan parantaminen
- "Pyrkimys kasvattaa EU-kansalaisten uskoa tietosuojaan"
- Sääntelyn yhdenmukaistaminen EU-alueella
- Kansainvälisen liiketoiminnan edellytysten parantaminen
- Teknologianeutraalius
- "One-stop-shop"

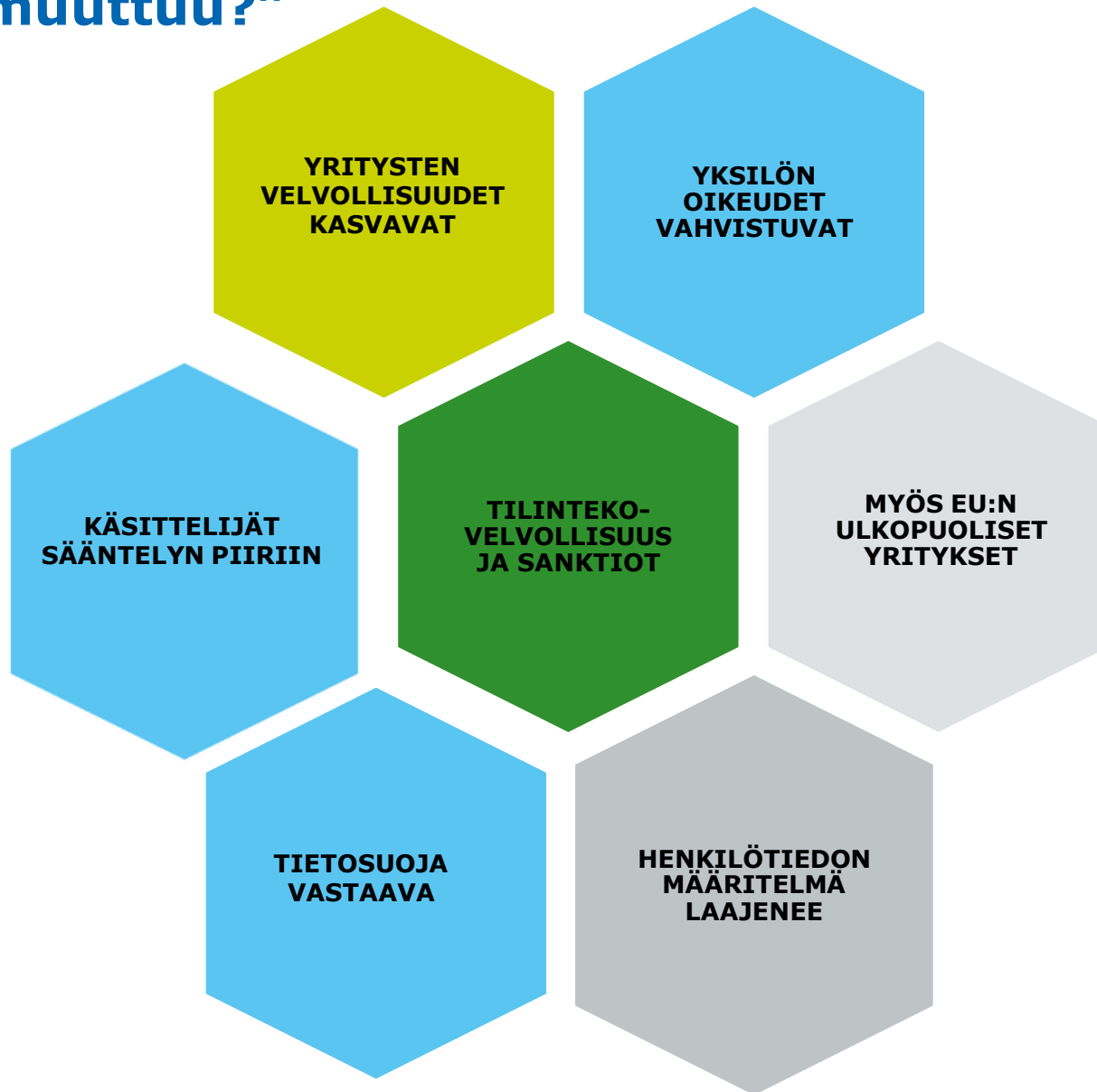
Kuvasitaatti: <http://www.roflollmao.com/funny/do-you-accept-the-terms-and-conditions/>

“Ei se onneksi koske minua tai vaikuta minuun”

- Asetusta sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn, jos rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän toimipaikka on EU:ssa
- Sovelletaan myös EU:n ulkopuolella rekisteröityihin ja toimiviin yrityksiin, jotka
 - tarjoavat tavaroita tai palveluita EU-alueella; tai
 - valvovat luonnollisia henkilöitä EU-alueella (mm. profilointi)
- **“Koskee lähes kaikkea ja kaikkia”**

"Mikä muuttuu?"

“Mihin meidän tulee varautua?”

Rekisteröidylle vahvemmat oikeudet

Oikeus tietojen oikaisemiseen

- Tarkastusoikeus paremmaksi
- Oikeus vaatia, että rekisterinpitäjä oikaisee ilman aiheetonta viivytystä rekisteröityä koskevat epätarkat ja virheelliset henkilötiedot
- Yrityksen luotava prosessi tietojen tarkastamiseen ja korjaamiseen

Oikeus tulla unohdetuksi (saada tiedot poistettua)

- Rekisteröidyllä entistä selkeämpi oikeus vaatia, että rekisterinpitäjä poistaa häntä koskevat henkilötiedot eikä luovuta tietoja edelleen
- Pyydettyä myös käsittelijöitä poistamaan tiedot
- Yrityksen luotava prosessi tietojen poistamiseen kaikista järjestelmistä (sis. varmuuskopiot ja big data)
- Tiedot poistettava viipymättä

Oikeus vastustaa henkilötietojen käsittelyä

- Rekisteröidyllä on milloin tahansa oikeus vastustaa henkilötietojen käsittelyä
*Henkilökohtaisen tilanteensa perusteella
Suoramarkkinointia varten*
- Ei aina seuraa velvollisuutta poistaa tietoja
- Rekisteröityä informoitava
*nimenomaisesti ja selkeällä tavalla muusta tiedotuksesta erillään
viimeistään silloin, kun rekisteröityyn ollaan yhteydessä ensimmäisen kerran*

Oikeus viedä tiedot mukanaan

- Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- Tietojensiirto toiselle palveluntarjoajalle
- Kattaa henkilötiedot, jotka rekisteröity on itse antanut ja joiden käsittely perustuu suostumukseen tai sopimukseen
- Tietojen on oltava sähköisessä ja jatkokäsittelyn mahdollistavassa muodossa
- Muutokset yrityksen prosesseihin ja palveluihin

Oikeus saada ilmoitus tietoturvaloukkauksista

- Ilmoitus vakavista tietosuojaloukkauksista rekisteröidylle viivytyksettä
- Ilmoitus tietosuojaloukkauksista kansalliselle tietosuojaviranomaiselle ilman aiheetonta viivytystä (mahd. muk. 72 h kuluessa ilmitulosta)
- Ei ilmoitusvelvollisuutta, jos rekisterinpitäjä kykenee osoittamaan valvontaviranomaista tyydyttävällä tavalla, että se on toteuttanut asianmukaiset tekniset suojatoimenpiteet

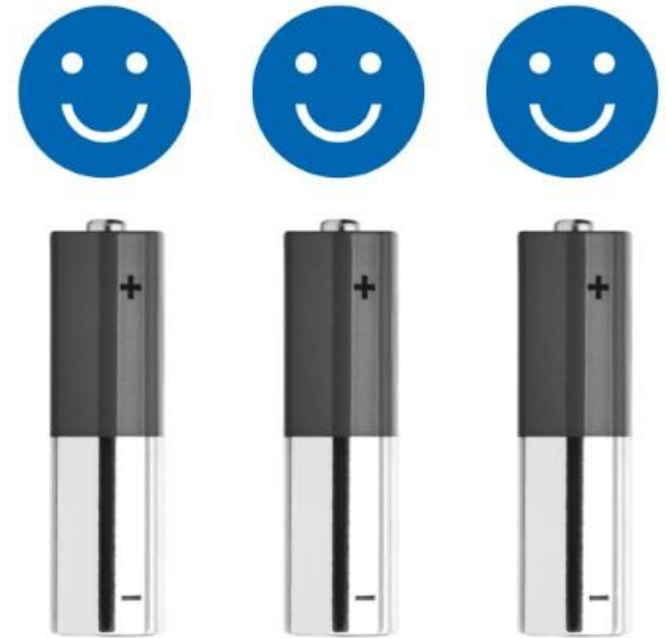
Oikeus saada informaatiota

- Rekisteröidyn oikeus saada enemmän informaatiota henkilötietojensa käsittelystä
- Tiedot tulee antaa selvässä ja ymmärrettävässä muodossa
- Kaikissa rajapinnoissa

Profiloinnin laaja määritelmä

- **Profilointi** ”mitä tahansa **henkilötietojen automaattista käsittelyä luonnollisen henkilön henkilökohtaisten ominaisuuksien arvioimiseksi**, erityisesti rekisteröidyn työsuorituksen, taloudellisen tilanteen, terveyden, henkilökohtaisten mieltymysten tai kiinnostuksen kohteiden, luotettavuuden tai käyttäytymisen, sijainnin tai liikkumisen **analysoimiseksi tai ennakoimiseksi**, siltä osin kuin sillä on **rekisteröityyn kohdistuvia oikeudellisia vaikutuksia** tai se **vaikuttaa häneen** vastaavasti **merkittävällä tavalla**.

= henkilötietojen käsittelyä

Oikeus kieltää profilointi

- Hyvin laaja määritelmä
- Keskeistä:
 - Henkilötietojen automaattinen käsittely
 - Henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointi, analysointi tai ennakointi
- Henkilötietojen käsittely profilointiin on edelleen sallittua rekisteröidyn nimenomaisen suostumuksen perusteella tai muulla käsittelyperusteella ("oikeutettu etu")
 - poislukien lapset
- Rekisteröidyllä on oikeus kieltäytyä profiloinnista
 - Ei koske puhtaasti anonyymillä datalla toteutettavaa analytiikkaa
 - Rekisteröityä informoitava tästä oikeudesta

“Miten tämä vaikuttaa meihin?”

TILINTEKOVELVOLLISUUS

Tilivelvollisuus

- Rekisterinpitäjän todistettava vaatimuksen mukainen toiminta
- Dokumentointi / kirjanpito
- Sopimukset
- Prosessit
- Tietosuojavastaavan nimeäminen

SEURAAMUKSET

Sanktiot

- Valvonta tehostuu ja riskit kasvavat
- Hallinnolliset sanktiot ja vahingonkorvaus
- Sanktiona eri kategorioissa:
 - 10 miljoonaa euroa tai 2 % globaalista liikevaihdosta
 - 20 miljoonaa euroa tai 4 % globaalista liikevaihdosta
- Tietosuojavaltuutetulle valtuudet määrätä sanktioita
- Henkilötietojen käsittelijät ovat itsenäisesti seuraamusten piirissä
- Vastuunrajoituslausekkeet eivät sovellu suhteessa kolmansiin

TIETOSUOJAVASTAAVA

Tietosuojavastaava

- Rekisterinpitäjän ja käsittelijän velvollisuus nimittää
- Laajamittainen, säännöllinen ja järjestelmällinen rekisteröityjen seuranta
- Laajamittainen arkaluontoisten tietojen käsittely
- Julkishallintoon pakollinen
- Työntekijä tai ulkoistettu
- Tehtävät

Tietosuojavastaavan tehtävät

- Antaa tietoja ja neuvoja asetuksen mukaisista velvollisuuksista ja niiden noudattamisesta
- Kouluttaa henkilöstöä ja lisätä tietoisuutta tietosuoja-asioista
- Seurata asetuksen täytäntöönpanoa ja soveltamista
- Varmistaa, että kaikki asiakirjat tietojenkäsittelytoimista säilytetään
- Seurata, että tietoturvaloukkauksista ilmoitetaan asianmukaisesti
- Yhteistyö valvontaviranomaisen kanssa

Laura Teirikko

Lakimies, OTM
laura.teirikko@eversheds.fi

M 050 466 1544
@LauraTeirikko